

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvezi nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 300 vrst & Din 2.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod veleva mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

TEŽKOČE BASELSKIH POGAJANJ

Borba za reparacije — Francija odločno proti kršitvi reparacijskih pravic

Basel, 22. dec. Predsednik Beneduce je sklical 11 članov posebnega odbora k plenarni seji za nedeljo ob 5 popoldne. Na tej seji je skušal posredovati med francoskim naziranjem, naj poročilo reparacijski konferenci ne ugotavlja nemške plačilne nesposobnosti za zavarovana reparacijska plačila, ter nemškimi naziranjem, ki odklanja vsako omejevanje problema nemške plačilne nesposobnosti Posvetovanja so se morala po štirih urah prekiniti ker se ni posrečilo doseči sporazuma. Nadaljevala so se včeraj, ko je odbor odklonil predlog za odgoditev sej do 28. decembra. Plenarna seja odbora bo danes popoldne. Upajo, da bo odbor končal poročilo najpozneje do dredi ali pa do jutri zjutraj, nakar ga bodo podpisali.

Basel, 22. decembra. AA. Voditelji delegacij, ki so zastopane v posvetovalnem odboru mednarodne reparacijske banke, so imeli sredi od 17. do 19. privatno sejo. Zastopnik Velike Britanije Layton je zahteval, naj bi v sklepnem poročilu tega odbora prišli predlogi, ki jih je zagovarjal o plačilni nezmožnosti Nemčije. Nadalje naj bi imeli zasebni dolgovni prednost pred reparacijskimi. Ker so drugi člani odbora te Laytonove predloge odbili, je zastopnik Anglije nato predlagal, naj bi odbor odgodil svoje seje čez božične praznike medtem pa naj bi zastopniki posameznih držav stopili v stike s svojimi vladami. Večina odbora je bila proti odložitvi sei. Odbor je sklenil, da bo danes popoldne plenarna seja. Člani odbora upajo, da bo na tej seji sprejeto poročilo, v kolikor se naneša na nemška plačila, na nemško trgovinsko bilanco in na položaj nemških železnic. Poročilo o teh vprašanjih bo tvorilo prvo, drugo in tretje poglavje sklepnega referata.

Četrto in zadnje poglavje pa sta bili že sprejeti pred dvema dnevo-ma v prvem čitanju. Debatna o vseh teh vprašanjih je bila zelo ostra. Ni izključeno, da se bodo angleški zastopniki ponovno uprli čeprav je francoski delegat Rist, podprt od jugoslovanskega delegata izjavil, da bi ne mogel podpisati poročila, ki bi negiralo pravice Francije in njenih zaveznikov v reparacijskem vprašanju.

Berlin, 22. decembra. AA. »Vossische Zeitung« piše, da zaslužio dogodki v Baslu najživahnejšo pozornost. Strokovnjaki v Baslu ne morejo prebrditi vseh težkoč. Zdi se, da sklepno poročilo ne bo sprejeto pred božičnimi prazniki. Načelne težkoče so v tem, kakšno je pooblastilo posvetovalnega odbora in kakšne bi bile posledice sklepnega poročila za države, ki se bodo udeležile bližnje reparacijske konference. Po mnenju nekaterih naj bi poročilo obstajalo iz dejstev in ugotovitev, zainteresirane vlade pa naj bi iz poročila poslele glavne momente in sklepe.

Tudi po mnenju lista Germania bo poročilo posvetovalnega odbora v Baslu verjetno zato, ker bo tvorilo podlago za razprave na novi reparacijski konferenci. List ugotavlja, da je postal položaj težak zlasti zato, ker je ameriški kongres zavzel strogo odklonilno stališče napram popustom v vprašanju meddržavnih dolgov. Ni pa izključeno, da bo ameriška vlada venarile upoštevala pravice plačilne težkoče. Po mnenju lista bo dejstvo, da Nemčija ne more več vršiti plačil, najvažnejši moment prihodnje reparacijske konference.

London, 22. dec. Močan padec vrednosti angleškega funta ob koncu preteklega

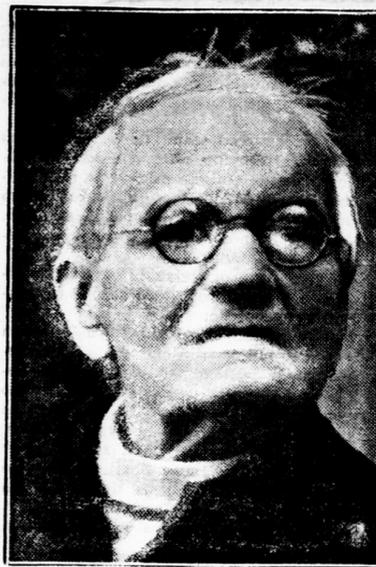
tedna in pesimistične vesti o stališču ameriškega kongresa glede na vojne dolgov so vnovič zbudile v javnosti bojazen pred nevarnostjo zapletenosti splošnega mednarodnega finančnega položaja.

»Financial Times« je objavil preteklo soboto naslednje poročilo: Funt šterling sedaj ni več vreden kakor 3.34 dolarjev. V kakem položaju bi šele bili, če bi morali zbrati okroglo 94 milijonov dolarjev, ki bi jih morala na normalen način plačati Anglija v terek Ameriki?! Angleško prebivalstvo ni navajeno misli, da svojih plačilnih dolžnosti ne more izpolnjevati in svojih plačil tudi ne bo ustavilo s lahkim srcem. Obstaja pa meja za bremena, ki jih more Anglija prenašati. V dobro poučenih krogih Zedinjenih držav so si popolnoma na jasno o tem kar dokazujejo tudi izjave ameriškega zakladnega tajnika pred dnevi. Očitno je za daljši čas zelo neverjetno, da bomo prejeli kakršnakoli reparacijska plačila, ki so v najtesnejši zvezi s plačevanjem vojnih dolgov. Čeprav bi bili v položaju, da bi nosili breme brez pomoči v obliki reparacij, moremo vendarle dobiti potrebne devize le z zunanjo trgovino z Zedinjenimi državami, ki pa v sedanjih razmerah še močno trpi. Zlata, s katerim smo si v preteklosti tako pogosto pomagali, nimamo več.

Berlin, 22. decembra AA. Carinski dohodki so znašali v novembru 568.400.000 mark. Napram novembru 1. 1930 so nazadovaj za 56 milijonov.

Pariz, 22. decembra. AA. Davčni dohodki v mesecu novembru t. l. so znašali 3.909.973.300 frankov, kar pomeni za 40 milijonov 652.300 več kakor v novembru 1930.

92 letnica prelata Tomo Zupana

Ljubljana, 22. decembra.

Včeraj na dan sv. Tomaža je na svojem sljkovitem gradiču na Okroglem praznoval 92letnico rojstva in svoj god apostolski protonotar msgr. Tomo Zupan. Castiljiva njegova oseba, vzor vseh rodoljubov, je postala vsemu narodu simbol

nesebičnega, premišljenega dela in požrtvovanja za domovino. V njem so kristalizirane vse značilne dobre lastnosti Gorenjca, zakaj v njem se združuje najčistejša srčna plemenitost z najkrepkejšo voljo do dela in s starosti klubujočo življenjsko silo. Slavljenec je pa tudi simbol naših minulih časov, ko je vodil duše tudi v najljutejšem boju idealizma. Praznik sv. Tomaža je zaradi godu velikega moža narodni praznik srčne kulture in hvalečnosti za vse ogromne uspehe, ki jih je narod dosegel z njegovo pomočjo. Kakor pred svetnikom se spoštljivo sklanjajo vsa srca in iz njih vre najsrčnejša želja za zdravje srebnolasega slavljenca.

Včeraj je prelat msgr. Tomo Zupan sprejel nošete čestitk iz vseh krajev, a vedno do skrajnosti vestni gospod se je množici svojih čestilcev takoj zahvalil s naslednjo prelepo zahvalo, ki je najprepričljivejši dokaz njegove mladostno sveže bistrosti ter jo zato objavljamo z največjim veseljem.

Veliko Vas je moj dan, 21. decembra, bilo. Priscrna Vam zahvala!

Do danes sem se vsakemu Vas in vselej posebi zahvaljeval.

Dovolite mi, da 92letnik letos to skupno storim. — Božja dobrota Vas ogreva in osrečuje! Dušno in telesno zdravi stopajte od godu do godu toliko let, kolikor jih je Vam samim v željah. Meni pa — tega Vas prostim — ohranite veren spomin, kakor jaz Vas nikoli pozabil ne bom.

Tomo Zupan, l. r.

Minister dr. Marinković v Švici

Dunaj, 22. decembra. AA. Včeraj je potoval skozi Dunaj v Davos jugoslovanski minister za zunanje zadeve dr. Vojslav Marinković s svojega in osebnim tajnikom Kostom Pavlovičom.

Preizkusna doba za hitlerjevce

Berlin, 22. decembra. AA. Hitler je odredil, da morajo osebe, ki so doslej delovale v javnem življenju in vodile druge politične stranke, prebiti v stranki preizkusno dobo enega leta. Ta ukrep utemeljuje Hitler z dogodki v Darmstadtu, kjer so prišli na dan znani boxheimski dokumenti. Hitler se boji indiskrecij svoje najočje okolice.

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin ZA MAL DENAR.

Frenchoute, suknje, obleke, perilo l. dr.

A. Presker
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Tragedije in nesreče

Ljubljana, 22. decembra
Včerajšnji dan je bil v znamenju tragedij in nesreč. V mestu se je pripetila smrtne nesreče, katere žrtev je postal mlad vajenec, sredi so pa morali v ljubljansko bolnico prepeljati dva obupanca, ki sta si hotela končati življenje. Eden od teh se bori s smrtjo, dočim je stanje drugega zelo kritično.

Z NOZEM SI JE PREREZAL TREBUH IN VRAT.

Sredi okrog 23. je bila reševalna postaja telefonično pozvana v hotel Tivoli, kjer so našli v neki sobi v mlaki krvi 24-letnega provizijskega postnika Alojzija Keziča, doma iz Banje Luke. Nesrečni mladenič si je z nožem preprejal trebuh, pa tudi na vratu mo je zevala široka rana, iz katere je brizgala kri. Reševalni avto je težko poškodovanega Keziča takoj prejel v bolnico, kjer so mlademu samomorilnemu kandidatu nudili potrebno pomoč. V bolnici je Kezič izpovedal, da si je hotel končati življenje, ker ga je nekdo po krivem osumil in je bil mesece dni v preiskovalnem zaporu. To mu je šlo tako k sreči, da je sklenil izvršiti samomor.

STREL V GLAVO

Skoraj istočasno kot Kezič je bil v bolnico prepeljan tudi 27-letni delavec državnih železnic Filip Jerala iz Prezernice, občina Avšiče pri Kranju na Gorenjskem. Fant se je sredi s samokresom utrel v glavo, meril je pa zelo slabo. Ustrelil se je v brado in mu je krogla udarila skozi usta in izstopila pri nosu. Nearečež ima razmesarjen ves obraz. Vzrok poskušnega samomora ni znan, ker Jerala ni mogel govoriti. Njegovo stanje je zelo kritično in bo najbrž težkim

poškodbam podlegel, če pa okreva, utegne ostati nem.

ZASTRUPLJENJE IN DVE NESREČI.
Včeraj so morali v ljubljansko bolnico prepeljati 22-letno služkinjo Ivanka Udolovo iz Kamnika, ki se je po nesreči zasturpila ter se onesvestila. Njeno stanje se je že nekoliko izboljšalo in ni nevarnosti, da bi umrla. — Davi je prišel v bolnico mesarški mojster Ivan Čilenšek iz Hradskega vasi, ki se je v soboto doma nekoliko sprl, pa ga je nekdo udaril po glavi in mu tudi poškodoval nogo. — Lovro Pfeifer, posestanik sira iz Srednje vasi občina Avšiče, je doma na cirkularki žagal drva, pa ga je žaga zagrabila in mu odtrgala več prstov na desni roki.

TRAGEDIJA MLADEGA VAJENCA

V delavnici kotlarja Ivana Otorepca na Domobranski cesti se je pripetila včeraj okrog 15.30 smrtna nesreča. Pri Otorepu zaposleni 20-letni kotlarski vajenec Jernej Kastelic, stanujoč na Zaloški cesti 13, je popravil acetilenski aparat, ki je nenadoma eksploziral. Aparat je razneslo po vsej delavnici, večji del je pa priletel nesrečnemu Kastelicu v glavo ter ga težko poškodoval. Detonacija je privabila v delavnico sosede, ki so našli nezavestnega Kastelica, nato so pa od soseda Javornika telefonirali na reševalno postajo.

Kastelica je reševalni avto prejel v bolnico, a je kmalu po prevozu umrl. Pokojnik je bil doma iz št. Jurja pri Grosupljem.

NAGLA SMRT

Včeraj so na podstrešju Warbinekove delavnice v Gregorčičevi ulici našli mrtvega 66-letnega uglaševalca klavirjev Josipa Schandla, ki je bil rodom Nemec. Poklicana policijska komisija je ugotovila, da je Schandla zadela srčna kap.

RAZNE TATVINE

Trgovskemu vajencu Ivanu Pogačarju je bila iz stanovanja v Zg. Šiški št. 84 v nedeljo ukradena črna zimska suknja, vredna okrog 200 Din. Zasebnica Helena Velepčeva, stanujoča v Jeranovi ulici 15, je prijavila policiji da ji je nekdo na Vodnikovem trgu iz košare ukradel ročno torbico, v kateri je imela 100 Din. Skladiščniku Janku Flajsu je 19. t. m. izpred Kastelicove bravnice v Florjanski ulici nekdo odpeljal 800 Din vredno moško kolo znamke »Waffenrade«. Na Vliču št. 45 je nekdo odnesel soferju Maksu Jelničarju dva zacesa v vrednosti 200 Din. Delavec France Gregorič, stanujoč v Zg. Šiški 82, je prijavil, da mu je 21. t. m. nekdo iz kovčega ukradel 1500 Din vredno zlato uro.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 3253.74 — 2270.58, Bruselj 783.86 — 786.22, Curth 1097.85 — 1101.15, London 187.01 — 194.51, New York 5601.68 — 5618.68, Pariz 221.38 — 222.04, Praga 166.59 — 167.09, Trst 283.69 — 289.69.

INOZEMSKA BORZE.

Curth, 22. decembra Beograd 9.05, Pariz 20.1650, London 17.85, New York 512.25, Bruselj 71.40, Milan 26.10, Madrid 43.50, Amsterdam 206.20, Berlin 121.25, Sofija 3.71, Praga 15.1750, Varšava 57.50, Bukarešta 3.07.

Kralj in kraljica pri Doumerju

Slovesen sprejem našega kraljevskega para pri predsedniku francoske republike Doumerju

Pariz, 22. decembra. AA. Havas poroča, da sta predsednik francoske republike Doumer in njegova sponoga privedla včeraj obed na čast jugoslovanskemu kralju Aleksandru in kraljici Mariji. Jugoslovanskim suverenom je ob prihodu izkazal v jasno čast bataljon pehote z zastavami in godbo pod poveljstvom polkovnika. Ob prihodu kakor ob odhodu jugoslovanske kraljevske dvojice iz Elizejske palače je vojaška godba odigrala jugoslovansko kraljevsko himno. Ob prihodu je jugoslovanskega kralja in kraljico pozdravil Fouquierie, ki ima uradno dolžnost, da vodi in predstavi poslanike pri predsed-

niku francoske republike. Nato je jugoslovanske suverene pozdravil polkovnik Brosse, vojaški poveljnik elizejske palače Jugoslovanskega kralja in kraljico je ob prihodu na spodnji častni balkon sprejel sef vojne hiše predsednika republike general Braconis. Pri vstopu v samo palačo je jugoslovanskim suverenom prišel nasproti sam predsednik republike Doumer ter ju peljal v znamenito dvorano poslankov, kjer so se nahajali poleg g. Doumer ostale uradne osebnosti, ki so bile po redu predstavljene kralju Aleksandru in kraljici Mariji.

Amerika na razorožitveni konferenci

Washington, 22. dec. Predsednik Hoover je poslal kongresu spomenico, v kateri utemeljuje potrebo zagotovitve gmočnih sredstev v svrhu udeležbe Zedinjenih držav pri svetovni razorožitveni konferenci. V spremnem pismu državnega zakladnega tajnika Stimsona se povdarja dejstvo, da se na razorožitvenih konferencah 1. 1922 v Washingtonu in 1. 1930 v Londonu znatno približala omejitve oroževanja, dočim se bo na razorožitveni konferenci 1. 1932 v Ženevi to delo še nadaljevalo. Stimson povdarja, da je udeležba Amerike na razorožitveni konferenci bistvena pomena, ker bo pospešila rešitev omejitve oroževanja. Konferenca bo trajala več mesecev, zaradi česar zahteva kredit 450.000 dolarjev za ameriške delegate.

Smrt

Arnalda Mussolinija

Rim, 22. decembra. AA. Agencija Stefani poroča iz Milana, da je brat italijanskega ministrskega predsednika, direktor lista »Popolo d'Italia« Arnaldo Mussolini včeraj okoli 13. zapustil redakcijo svojega lista in stopil v avtomobil, da se odpelje domov. Prav takrat je dobil hud srčen napad in so ga morali neutegovoma prepeljati v bolnico. Toda komaj so ga pripeljali tja, je Arnaldo Mussolini izdihnil.

Pariz, 22. decembra. AA. O nenadni smrti Mussolinijevnega brata Arnalda poročajo tele podrobnosti: Arnaldo Mussolini je zapustil svoje uredniške prostore in se z avtomobilom odpeljal na postajo. Tu je hotel Arnaldo Mussolini sprejeti svojega soproga, ki se je bila vrnila s potovanja, in jo spremiti domov. Med vožnjo na postajo pa ga je zadela kap. Sofer je takoj ustavljal vozilo, nato pa zavozil pred najbližjo lekarno, kjer so ugotovili, da je bil Arnaldo Mussolini medtem že podlegel kapi. Bil je v 44. letu starosti.

Železna fronta proti hitlerjevcev

Berlin, 22. decembra. Republika zveza in organizacije so se odločile osnovati za borbo proti narodnim socialistom železna fronta. Za to akcijo bodo skušale pridobiti vse republikanske stranke.

Churchill ozdravel

London, 22. decembra. AA. Iz New Yorka poročajo, da je Windston Churchill zapustil včeraj dopolne bolnico ni se odpeljal v svoj hotel, kjer bo počival nekaj dni.

Likvidacija velike ameriške banke

New York, 22. decembra. Standard Trust Bank, ki ima vložkov za približno 14 milijonov dolarjev, se nahaja v likvidaciji.

Načrt rusko-francoske pogodbe

Vsebinska pogodba med Francijo in Rusijo o nenapadanju

Pariz, 22. decembra. Echo de Paris objavlja načrt pakta o nenapadanju, ki je bil 24. avgusta parafiran od ruskega poslanika v Parizu ter generalnega tajnika v zunanjem ministru Bertelota. Ta načrt obsega šest členov. V prvem členu se obvezujeta obe državi, da se med seboj ne bosta napadali ter posluževali vojne kot političnega sredstva. Drugi člen določa za primer, če bi napadla kaka tretja država eno izmed pogodbenih držav, da druga pogodbenica država ne bo nudila napačaliti nobene pomoči, temveč bo ostala strogo nevtralna. Po tretjem členu se obvezujeta obe državi, da ne skleneta s kakšno tretjo državo nobene pogodbe, ki bi štrmela za to, da se odločijo prodajati ali nakup blaga ene ali druge pogodbenice države. Obe državi se bosta izogibali nakupu ali prodaji blaga v državi, ki bi napadla katero izmed njih. Po četrtem členu se obe pogodbenici državi obvezujeta, da ne vršita nobene propagande na ozemlju ene ali druge in da se ne vmešavata v medsebojne notranje zadeve v svrhu podpiranja katerega prevarata z oroženo silo. Po petem členu se obvezujeta obe državi, da ne bosta trpelji nobene organizacije na ozemlju ene ali druge, ki bi hotela kršiti obstoječe suverene pravice. Zadnji člen določa, da se pogodba sklopa za dve leti in da se more odpoovedati z enoletnim rokom.

»Echo de Paris« poroča, da bo načrt te pogodbe predložen poljski, rumunski, letonski, estonski in finski vladi. Poljska

Proces proti atentatorju na albanskega kralja

Dunaj, 22. decembra. Popoldne je pričelo najvišje sodišče razpravljati o pritožbi, ki jo je vložil na sedem let obsojeni atentator na albanskega kralja, albanski emigrant Gjelogi. Drugi atentator Aziz Cami je bil kakor znano, obsojen na tri leta ter je kazen tudi sprejel. Današnja razprava vodi senatni predsednik dr. Richard Junkers. Pritožba zahteva, da se razveljavi sodba prve instance, ter se sklicuje predvsem na dejstvo, da predsednik sodišča v Riedu, kjer se je vršila prva razprava ni dopustil niti enega dokaza, ki so ga predlagali branitelji, kar nima primera v avstrijskem sodstvu. Nadalje se sklicuje pritožba na to, da se povsem utemeljeno dodatno vprašanje glede neodoljive sile ni dopustilo, in končno, da je predsednik sodišča v Riedu dal porotnikom popolnoma napačen pravni ouk.

Še trije umestni predlogi

Glede kuluka, stalnega odseka za proučevanje ukrepov za ublažitev gospodarske krize in glede zaštite čevljar-ske obrti

Ljubljana, 22. decembra.

Poleg že objavljenih so bili vloženi na sobotni plenarni seji Zbornice za TOI še trije zelo umestni predlogi, in sicer je vložil prvega zbornični podpredsednik g. Engelbert Franchetti glede kuluka. Njegov predlog se glasi:

Po zakonu o samoupravnih cestah se je za gradbo in vzdrževanje cest uveljavljajo uporabo ljudskega dela, ki se lahko nadomesti z odkupnino za osebno delo. Ljudsko delo se po tem zakonu sme odrediti samo, kolikor ne bi mogla izvršiti teh poslov samoupravna telesa iz svojih denarnih sredstev (§ 67). Analogno se torej tudi odkupnina za ljudsko delo ne more pobiriti, ako niso dani pogoji za ljudsko delo.

Po § 67 navedenega zakona se mora za občine določiti poseben program dela za gradbo in vzdrževanje cest. I. reda in še le, ko je ta program določen, sme banska uprava po 5 odstavku tega paragrafa predlagati ministru za gradbo, da izda potrebne uredbe, ako bi občine ne izvršila svojega letnega programa brez tehničnih razlogov. Kuluk za občine je torej že po sedaj veljavni zakon samo fakultativni, to je pobira se samo, kolikor bi občine ne mogle izvršiti programa dela iz svojih denarnih sredstev. Vezana pa je opustitev ljudskega dela na dovoljenje ministra za gradbo.

Mestni občini Ljubljana in Maribor sta si za gradnjo in vzdrževanje cest, ki spadajo v njihovo področje, oskrbeli primerne sredstva v svojih proračunih za leto 1930 in 1931 in jih tudi v polni meri porabila. Radi tega sta tudi občinski odbora obeh mest sklenila naprositi ministristvo za gradbo, naj jih oprosti pobiranja kuluka, ker so si v dovoljni meri opskrbela za vzdrževanje in gradbo svojih cest potrebna sredstva v svojem proračunu.

V zakonu utemeljeni predlog obeh občin je ostal brez uspeha ker bi sicer davkoplačevalci v obeh mestih ne dobili plačilnih nalogov za plačilo kuluka. Plačilo kuluka, ki pada ravno v čase najobutnejše krize, obtežuje ljubljanski in mariborski davkoplačevalci za tem večjo ostrino, ker so stroške za gradnjo in vzdrževanje cest poravnali z dokladami in drugim dajatvami v letu 1930 in 1931 in pomenja zanje pobiranje kuluka dvojnemu obremenitev, katere zakon brez dvoma ni nametaval.

Zato predlagam: Zbornica se obrni a g. ministra za gradbo s prošnjo, da občini Ljubljana in Maribor iz gornjih razlogov oprosti plačevanja kuluka za občinske ce-

ste za leto 1930 in 1931.

Drugi predlog je vložil član g. Lenarčič Josip in sicer glede osnivanja stalnega odseka pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v svrhu proučevanja in sklepanja o neobhodno potrebnih ukrepih za omiljenje gospodarske krize. Predlog se glasi:

Na zadnji plenarni seji se je osnoval odsek za proučevanje ukrepov v svrhu omiljenja gospodarske krize. Ko se je odsek na večerajšnji seji prvič sestel, se je na podlagi predložene obširne študije konstatirala potreba podrobnega in sistematičnega proučevanja vseh panog našega gospodarstva, ako hočemo dobiti popolno sliko današnjega težkega stanja in končno ugotoviti pot, po kateri moramo iti, ako hočemo res premagati krizo. Delo pri tem odsekov se je zamisljeno tako, da se na predlog z ene strani zaslusijo tudi protipolnileki, ker le na ta način se lahko razčistijo pojmi tako, da je podana možnost, da bo končni elaborat vseboval zrele in uporabne predloge, ki jih je potem predložiti zakonodajni skupščini.

Radi tega predlagam, da se osnuje pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo stalen odsek, kateremu se pridružio tudi drugi interesent, ki bo moral permanentno delati in se sestajati v kratkih presledkih, ker je radi nujnosti in obširnosti stvari neobhodno potrebno.

Zbornični član g. Stefan Litrop je pa vložil samostojni predlog glede zaštite čevljar-ske obrti, glaseč se:

Konkurenca, ki jo povzroča tvojotica Bata s svojimi izdelki našemu čevljar-skemu obrtu, je postala zadnje čase tako občutna, da naravnost ogroža to našo obrtno stroko v njeni eksistenci. Se posebno pa se ji položaj čevljar-skega obrtnika poslabšal s tem, da je tvrdica Bata začela objavljati svoje popravilnice čevljev ne samo po mestih, temveč tudi na deželi. S tem jemlje ogromnemu številu ravno gospodar-sko najšibkejšega obrtništva še zadnjo mož-nost dela in zaslužka.

Zbornica je sicer že ponovno inter-venirala pri obrtnih oblastvih, banski upravi in ministru za trgovino in industrijo da se onemogoči konkurenca Bat'e osebno s po-pravljanjem čevljev. Ker pa kljub zhor-ničnemu prizadevanju stvar še ni končno rešena in korist čevljar-skemu obrtništ-ru, predlagam, da stori ponovno vse potrebne korake na nerodajih mestih, da se to vprašanje čim prej reši tako, da bo za-ščit naš čevljar-ski obrtnik.

kljub bresplodno tava in strahu ter sa-man in bresplodno išče skromnega nastu-ka, pa ga dobiti ne more. Zato je treba tozadevni odlok vlade le pozdravljati in želeči ja, da pride stvar čim prej do kon-čne realizacije. F. G.

Več slovenske glasbe!

Debatira in zabavlja se dan za dnem in vprašaje, zakaj se ne igra več domače glasbe! Kakaj vedno in vedno nemške kor-začnice, potpurije »Slagerje« itd. — Izgo-vor, da domači komarjci nimamo, ne drži! Saj imamo dosti slovenskih korzačnic: Pau-čič 10, Cerin, Jakl, Gregorc. Zadalji celo nad 20, zmame kot labke, efektne in dobro instrumentirane za orkester Valikov im-a mo takl Jakob Schönherr (Mariborčan). Gregorc. Potpurije Jakl celo vrsto dobrih, znani slov. bisari, potovanje po kranjski deželi, Čehoslovak Jugoslovian, Cerin Lepa mara, Gregorc Gorenjski Ti kres sloven-ski, ki je pred kratkim na Jesenicah imel velik uspeh in je brez dvoma najboljši slo-venski potpurij. In Slagerje bi se misliti tudi dobilo, samo gosp. kapelniki, bi se mo-rali bolje interesirati za te komade, potem bi se že naši skladatelji, ki bi se oprli na tu-đi tega dela. Če pa bagateliziramo slov. Slagerje in slovensko glasbo sploh, je iz-ključeno, da bi se skladatelji lotili tega dela. Sicer imamo tudi nekaj slov. Slager-jev in pr. Štivec sijajni tango in Slagerje iz operete: »Mentana Ljubava, Cesar-čev izvrstni tango: »Erika«, ki ima povsed- uspeh, kjer ga igrajo. Mikikev tango, če-prav emostaven vendar domač. Prva dva komponista oba absolutna konservatorija, bi se gotovo tudi Slagerjev lotila, če bi imela priliko in če bi vedela, da se bo to igrali. Naši bi se pa tudi drugi komponi-sti. Kadar prideš v kavarno ali kjer je glasba, povsed ti servirajo te neznesne čifutake Slagerje in to dan za dnem. Vse lepo, tudi te poslušaj, ampak v prvi vrsti so domači in če so ti še tako slabi, vendar jih raje poslušaj, ker so domači.

Pojdi v tajno in lahko čakaš, da boš slišal kak slovenski oziroma jugoslovenski komad, čeprav so bivši slovenski pot-pur prav čedno tiskani i. dr. v struni izdaji mariborske Glasbene Matice. Čemu podpi-rati tujo glasbo in uničevati domačo? Vsa začetek je težak, če se pa slovenskega skladatelja že v začetku uničuje in ne do-pusti, da se izpolni in razvije, ni prič-kovali domače glasbe.

Koncert pevskega društva „Cankar“

Ob priliki svojega 10-letnega obstoja je pev. društvo »Cankar« pridrilo večerj v Filharmoniji koncert, ki ga je vodil pevovodja g. Kristo Perko in pri katerem so sodelovali razen 20 pevcev števskega zbora še g. Ciril Debevec, režiser nar. gledališ-ča, baritonist g. Albert Zupan in njegov klavirski spremljevalec g. Demetis Zebre. Da si je »Cankar« tekom svojega 10-let-nega obstoja in intenzivnega glasbenega dela, namenjenega v prvi vrsti glasbeno kulturnemu dvigu delavstva, pridobil zelo mnogo toplih simpatij ter tudi resnega upoštevanja naših glasbenih krogov, je dokazal večerajšnji, za koncertne priredit-ve letošnje sezone v resnici izvanredno številni obisk občinstva.

»Cankar« je resna pevaska enota, gla-sovno se sicer ne gladko izbrušena in uravnana, kar se opazi zlasti pri forte-mentih, dočim zveni v p in pp, kjer se te-norji poslušujejo prijetno izlikanega fal-zeta, prav lepo zveneca. Pevovodja pač ne more imeti med petjaželnim delavstvom zelo velike izbire in stroga selekcija bi utegnila obstoj zbora ogrožati. Znatičen za pevovodjstvo »Cankarja« je redko po-jav, da so menda vsi pevci zbora ves čas njegovega obstoja njegovi člani! Zato je zbor tudi v prav čedni formi; zlasti pa zamore vsled rednosti svojih pevcev sta-viti ambiciozni in močno nadarjeni Perko nanje čim dalje težje zahteve, kar je točno pokazal izbor večerajšnjega programa. Na njem so bile poleg poljudnih, lahko umiljivih stvari (Dev: Tri narodne, Prelo-vec: Le, da je roža moje srce... Muko-vice: Mir) tudi kompozicije, ki zahtevajo od zbora mnogo inteligence, točnosti int-onacije, samostojnosti pevcev in sodobnega glasbenega čuta, kot n. pr. Maroltova m-nogo in samostojno-glasna narodna »Oj tam za gor«, kjer sem čutil nekako proti-slovje med namernemo kmečko gorenjsko izgovarjevo in moderno kompozicijsko tehniko, dalje zelo zanimiva Gotovčeva dalmatinska »O, more duboko«, Bersova »Da mi je umrtič s prijetnim tenorskim solom. Pavčičeva dovolj komplikirana »Pesem«, Konjovičeva »Pod pendel«, ki stavi na zbor močne tehnične naloge ter Tajčevičeve tri »Pjesme od kola«, intere-santne, novo občutne skladbe. Program je bil po velikem delu torej zelo napreden in jaz mislim, da že vedel tega zamore bi-ti »Cankar« marsikateremu našemu mo-skemu zboru v vzgled in posnemo. G. Ci-iril Debevec je v drugem delu recital od-lomke iz Cankarjevega »Kurenta«, kakor le on zna, odlično, tenorsko barvani bar-tonist g. Zupan pa je ob spremljevanju klavirja simpatično zapel žige Hirschler-ja »Ljetno noč« in Lajovicca »Iskal sem svojih mladih dni«.

Ljubitelj narodnega blaga.

Redukcije v občinskih službah

V sobotni številki »Slov. Narod« sem čital članek »Redukcija občinskih name-ščenec ozir. upokoječev«, v katerem na-stopa članek, ki je očitno državni upo-kojenec v občinski službi, predvsem proti redukciiji onih občinskih uslužbencev, ki uživajo državno pokojnino.

G. Cankar trdi, da zavzemajo postranske službe pri občinah le takozvani stari, to so kronski upokojenici, kar bo pa veljalo za nekatero manjše podeželske občine, kjer so uslužbeni taki upokojenici v po-moč županu pri vodstvu občinskih poslov kot občinski tajniki, ki za malo mesečno nagrado opravljajo pisarniške posele tistih malih občin, ki iz finančnih razlogov ne morejo vzdrževati stalno nastavljenega tajnika.

Teh staroupokoječev, ki so uslužbeni pri takih občinah, pa je danes bore malo in najbrž proti njim ni naperjen tozadevni vladni odlok, ker je tudi njih pokojnina res nezadostna za preživljanje. Po nava-di se dobe v občinskih službah taki upo-kojenici, ki so vse prej nego pa potrebni naj si bo kakršnihkoli služb, to so naj-večkrat državni novoupokojenici v najbolj-ših letih, zmožni še aktivnega službovan-ja, ki so iz prozornih namenov stopili v predčasen pokoj ter si znaal po osebnih zvezah pridobiti sprejem v občinske, po-sebno mestne službe, kjer so nastavljeni kot dnevničarji, pogodbeni hišniki, delav-ski pazniki itd., in to s plačo, ki ne za-ostaja za ono aktivnega občinskega po-godbenega nameščena s številno družino. Zato je zahteva ... po redukciiji občin-skih uslužbencev — ki prejemajo držav-no pokojnino — danes ne je umestna, tem-več tudi pravična, saj živimo v času na-raščajoče brezposelnosti in bede. Zato ne gre, pa tudi ni v korist javnosti, če se dan-es dobe v občinskih službah upokojeni o-rožniki, stražniki in zvaničniki finančne kontrole s polno ali vsaj zadostno pokoj-nino, medtem ko mnogo mladih, sposob-nih in delavoljnih ljudi vseh mogočih po-

Glavna skupščina JNS

Nov način igranja državnega prvenstva — Nova savezna uprava — Druge zanimivosti

V nedeljo se je v Beogradu vršila glavna skupščina JNS, za katero je vladalo med sportniki, zlasti pa med nogometarji in za-interesiranimi klubi, veliko zanimanje. Na skupščini je bilo po delegatih zastopanih 408 klubov, verificiranih je pa bilo 396 pol-nomožnih. Skupščina je trajala do 13.30, nato je bila pa prekinjena in se je ob 16. nada-ljevala. Upravi je bil izglasovan absolutni o-r 314, proti 17 glasovom.

Popoldne se je skupščina nadaljevala. Med vodečima beograjskima kluboma Jugoslovaj in BSK je bil po večletnem sporu dosežen sporazum. Pri glasovanju je bila izvoljena sledeča uprava: Predsednik in. Zarije Marković, I. podpredsednik dr. Ste- van Hadži, II. podpredsednik Bora Todo-rovč, III. podpredsednik M. Stanojlovič, tajnik dr. M. Andrejevič, tajnik II D. Spa-vojevič, blagajnik I. Krstič, blagajnik II. A. Radivojevič, Odborniki: Božso Simonovič, B. Petrovič, dr. Š. Jurčič, N. Segediški, Teisl, M. Kostič in Dj. Milovanovič. Nad-zorni odbor: D. Bojič, V. Simič, M. Jura- nič Med izvoljenimi zastopniki ni nobena-ga predstavnik LNP.

Nato je skupščina razpravljala o novem načinu državnega prvenstva. Po daljši in mestoma precej burni debati je bil končno sprejet predlog in. Simonoviča s 308 proti 67 glasovom. Predlog se glasi:

V podsavezno prvenstvo pride v vseh podsavezih 6 klubov, razen v beograjskem in zagrebškem. V obeh podsavezih igra po 6 klubov v la in lb razredu, za igre v sku-plini se pa plasirajo samo klubi I. razreda. Podsavezno prvenstvo se igra v jesenski in

pomladni sezoni med 15. novembrom in 1. aprilom. Po končanem podsaveznem prven-stvu igrajo klubi v skupinskem tekmovanju od 1. aprila do 1. avgusta. Državno prven-stvo se bo odigralo v štirih skupinah in sicer:

I. skupina: 2 zagrebška kluba (drugopla-sirani in zmagovalce med četropasiranim in prvakom provincije), 2 ljubljanska kluba (1 in 2. plasirani) in prvoplasirani maribor-ski klub.

II. skupina: 2 zagrebška kluba (1. in 3. plasirani), prvak Splita in 2 osiješka kluba (1. in 2. plasirani).

III. skupina: 2 beograjska kluba (1. in 2. plasirani), 2 sarajevska kluba (1. in 2. pla-sirani), prvak Skoplja in zmagovalce po dvojnem cup sistemu izmed prvaka Niša in drugoplasiranega iz Skoplja.

IV. skupina: 1 beograjski klub (tretje-plasirani), 2 novosadska kluba (1. in 2. pla-sirani), 2 subotička kluba (1. in 2. plasirani) in prvak Bečkereka

Za finale se od vsake skupine plasirata dva kluba, tako da igra v finalu 8 klubov. Finalna tekmovalja se prično 1. novembra in se vrše po dvojnem cup sistemu.

Za podsavezno se odbije 10 odstotkov za igrisce, 10 odstotkov za podsavez, pri skupinskem in finalnem tekmovanju se od-bije 15 odstotkov za igrisce, 2 odstotka a podsavez in 5 odstotkov za JNS.

Na skupščini so bili sprojeti še razni aktualni predlogi, med drugim je JNS ugo-dil prošnji škavčakega SK, ki je postal član LNP.

Umrlj so v Ljubljani

od 12. do 18. decembra 1931: Banovec Marija, roj. Deschman, 78 let, upokojenka tobačne tovarne, Florjanska ulica 34; Kilnar Uršula, roj. Jakolč, 77 let, vdova učitelja, Dolenjska cesta 31; Černe Miha-sa, 2 leti, hčr delavca, Tržaška cesta; On-ha Pavla, 48 let, zasebnica, Potjanski na-sip 12; Jerin Marija, 74 let, beručica, n-stalno bivališče; Peček Franc, 55 let, mi-zarski mojster, Mircva pri Novem mestu; Jerkič Osveta, 1. jan, hčr tovarniškega de-lavca, Strazišče; Korosec Marja, 25 let, žena evang. misijonarja, Moste; Rrtar Anton, 61 let, pastir, Dovže; Potočnik Ste-fan, 25 let, delavec, Bukov vrh pri Po-ljanah; Brčić Andrej, 2 dni, sin skladišničarja, Stepanja vas; Primožič Anto-n, 30 let, delavec, Gorje; Sepahar Ivan, 50 let, občinski tugo, Vidovdanska cesta 9; Maru Anton, 71 let, mestni revca, Japlje-va ulica 2; Frankelj Uršula, 72 let, vdova čevljarja, Ajaževa ulica 35; Simončič An-ton, 65 let, strojevodja v pok., Galjeviča 204; Stiasny Jožefa, roj. Novak, 70 let, žena kapetana, Vidovdanska cesta 9; Go-ljar Jakob, 72 let, mizar in meščan, Hra-molova cesta 2; Justin Antonija, roj. Pe-gam, 88 let, vdova čevljarja, Japljeva uli-ca št. 2.

V ljubdanskih bolnišnicah so umrli: Jermakovec Elizabeta, roj. Arlovcec, 44 let, žena uradnika, Vrzoj trg 4; Petelin Jože, 54 let, sodar, Vodnikova cesta 29; Grmotal Vilmo, 4 mesece, sin delavca, Dup-lica, srez Kamnik; Kos Feliks, 53 let, de-lavec, Grajska planota 1; Zimšek Slavko, 7 mesecev, sin čevljar-skega pomočnika, Glince; Wolf Karol, 72 let, mestni ubo-žec, Vidovdanska cesta — Jama; Bartč Ivan, 44 let, poličijski stražnik v pok., Te-bovje 283; Keček Marija, 52 let, delavka, Loka pri Mengšu; Lipovec Viktor, 15 let, štjak, Moste, Tovarniška ulica.

Narodno gledališče

Drama. Začetek ob 20. Torek, 22. decembra: Cvrček za pečjo. Red C. Sreda, 23. decembra: Zaprt. Četrtek, 24. decembra: Zaprt. Petek, 25. decembra: Ob 20. Cvrček za pečjo, Znižane cene. Izv. Sobota, 26. decembra: Ob 15. Petrčkove poslednje sanje. Znižane cene. Izven. Ob 20. Zapravljevec. Znižane cene. Izven. Nedelja, 27. decembra: Ob 15. Dve nevesti. Znižane cene. — Ob 20. Arsene Lupin. Znižane cene.

Cvrček za pečjo, drama globoko občutene vsebine, ki je posebno primerna za božični čas, pride tudi v letošnji reper-toar. Prva njena uprizoritev je danes, v torek 22. t. m., za red C. Režija je De-bevčeva. V posameznih vlogah nastopijo gospa Saričeva, Vida Juvanova, Medve-dova in Mira Danilova ter gg. Cesar, Kralj, Skrbnišek in Gregorin.

Božični dramski repertoar. V bo-žičnih dneh bo dala naša drama 5 pred-stav, dve popoldanski in tri večerne. V petek na Sveti dan zvečer ob 20 uri se uprizori Cvrček za pečjo. Stefan dan po-poldne je namenjen naši mladini ter se uprizori brez dvoma najbolj uspeša in za mladino najbolj primerna slovenska mla-dinska igra Peterčkove poslednje sanje z Mitjo Gorcem v vlogi Petrčka. Zvečer ob 20. uri je Zapravljevec, čarobna igra za stare in mlade. V nedeljo 27. popoldne ob 15. uri se ponovita Golarjevi 2 nevesti, zvečer pa detektivska drama Arsene Lu-pin. Za vse predstave veljajo znižane dramske cene. Mladinska predstava Pe-terčkove poslednje sanje pa ima cene od 20 Din navzdol.

Opera. Začetek ob 20. uri. Torek, sreda, četrtek: Zaprt. Petek, 25. decembra: Ob 15. Viktorija in njen huzar. Znižane cene. Izven. — Ob 20. Košana Znižane cene. Izven. Sobota, 26. decembra: Dežela smehljaja.

Znižane cene. Izven. — Ob 20. Car-men. Znižane cene. Izven. Nedelja, 27. decembra: Madame Butterfly. Znižane cene. Izven. — Ob 20. Gro-fica Marica. Znižane cene. Izven.

Božični repertoar naše opera. Med letošnjimi božičnimi prazniki nam nudi naša opera prav srečno izbran in zanimiv repertoar. Na prvi praznik, to je na Sveti dan popoldne ob 15. uri se poje izvrstna Abrahamova opereta Viktorija in njen hu-zar, ki se je naši publiki izredno prilju-bila, zvečer ob 20. uri pa nastopi prvič v vlogi Hadži Tome v Konjevičevi operi Kostani g. Josip Križaj. To vlogo poje g. Križaj v Zagrebu in jo prištevamo med svoje najboljše vloge. Na Stefanovo popold-ne je Leharjeva opereta Dežela smehlja-ja, zvečer pa se poje Bizetova opera Car-men. V isti zasedbi in izvedbi kakor pri letošnji premijeri minule nedelje. V ne-deljo, dne 27. popoldne je Puccinijeva ope-ra Madame Butterfly z go. Gjumjenac v glavni vlogi, zvečer pa prof. Gracija Marica s Gostičem v vlogi Tasila. Za vse predstave veljajo znižane cene.

Beležnica

KOLENDAR. Danes: Torek, 22. decembra, katoliška: Zelenica; Demetrija, Zvezdana; pravo-slavni: 9. decembra. DANASJNE PRIREDITVE. Kino Matica: Intrige na bivšem habe-burškem dvoru. Kino Dvor: Runaway ekspres. Kino Ideal: Pesem ljubavi. Društvo »Pravniki« Predavanja ob 18. na sodišču, soba 79. DEZURNE LEKARNE. Danes: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6, in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Iz Tržiča

Smučarski tečaj na Zelenici. Zeleniški smučarji prirede od 1. do 10. jan. 1932 smučarski tečaj za začetnike in doseplejši; Tečaj bo vodil priznani strokovnjak g. Belihar Anton; učitelj v Tržiču. Tečajniki bodo nastanjani v idilično lepi koči v Koncu Ze-lenice. Dnevna preskrba, vse stranske iziat-ke vstevši, znaša 60 Din. Prijave sprejema oekrbnik Zeleniške kočje g. Jočič v Tržiču. Snežne razmere so ugodne, z vso gotovost-jo pa pričakujejo na Zelenici nova g. enega. — Obdaritev in zahvala. Tvornici čevl-jev Peško in Jana in usnjarna Zagor so tudi letos kot vsako leto doslej darovale po več parov trpežnih čevljev, odnosno kož za obutev revnih dijakov meštanske šole. V imenu obdarovane mladine izreka hvatnelj-stvo šole vsem plemenitim darovalcem iskro-no zahvalo. — Knjige Vodnikove družbe dobe člani ob vsakem času pri poverjeniku g. Uršniku na Glavnem trgu. Letos šteje Vodnikova družba v Tržiču 162 članov. S prihodnjim letom bo Tržič pri malo agilitnosti lahko do-segel 200 članov. Letošnji knjižni darovi so izredno lepi in jih ljudje radi čitajo.

Besedo imajo naši čitatelji

O naših razglednicah

Približni se je zoper božič, torej čas, ko je treba vzeti v roke pero in napisati na zredno nekaj večšil svojim znancem in sorodnikom v pozdrav. Po vseh izložnih vidih razglednice z najbujnejšimi barvnimi vrstami raznih tu-jih fabrikatov, kar dokazuje mešanec barv na eni razglednici, mnogokje na prav kri-šč. neokusen, rekli bi — kmečki, sačin. Zastonj iščeš na njih prave ideje, zastonj iščeš narodnih barv in motivov.

Nisem sicer med šovinisti (ki pa so posebno danes žal še potrebni), ki bi za-hteval povsod barve naše narodnosti, da celo na ubogih razglednicah — a pri po-gledu na krišče barve, ki se košatijo na naših razglednicah, ki tvorijo konec kon-cev še barve najrazličnejših državnih za-stav tujih držav, bi imel prav tehten pomis-lek in predlog.

Naša narodna društva širom države (Ci-iril Metodova, Jugosl. Matica, Narod. odhra-na, Jug. Sok. Matica in podobna društva) dajejo za praznike (božič in veliko noč) lepe, da prav lične narodne razglednice, ki jih človek vzame v roke z veseljem, ker najde na njih res naš pozdrav in voščilo, česar pa prav gotovo ne najdeš na raznih tujih izdelkih iz tujih držav.

Pripominjamo, da imajo n. pr. italijan-ske razglednice (ki jih je tudi prav lepo številu pri nekaterih naših trgovcih v iz-ložbah!) strogo italij. nacijo, značaj, kar označujejo barve italij. tricolorne na vseh razglednicah. Tako Italijani! Tudi drugi na-rodni širijo na enak način svojo narodnost. A mi?

Ves trg Trebnje (pišem namreč iz Trebn-jeja) je preplavljen s tujim blagom, a na-ša narodna društva, ki izdajajo res narodne razglednice, se pritožujejo, da narodni tr-govci odklanjajo te vrste razglednice v raz-prodajo, češ, da so predrage, da ne gredo, da se ne da toliko zaslužiti in podobno.

Zalostna je ta ugotovitev, posebno ko v sedanji krizi raje podpiramo tuje tovar-ne, kot domače izdelke.

Zato veljaj danes tudi v vprašanju naših razglednic geslo: Svoji k svojim!

Vsak zaveden narodnjak kupuj samo res narodne naše razglednice in zavračaj vsako tujo robo. Trgovci pa naročajte le naše in samo narodne razglednice!

Tudi v malenkostih, kakor se mnogim zde razglednice, ki pa še zdavnaj niso ne-pomembnega značaja za naše narodno go-spodarstvo, moramo biti pozorni.

Poudarjamo, da tudi s skromno našo raz-glednico vršimo narodno misijo, ko s pre-jemom takega pozdrava sprejememo tudi narodno misel, ki je vtešena v sliko.

To je važno zlasti se na deželi, kjer sploh ne pride v roke preprostega ljudstva.

OTROŠKE NOGAVICE ZIGOM KLJUC

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Prej dostičem. Obtožene: »Slavni sodni dvor, bog mi je priča, da sem nedolžen. Naglušen advokat: »Gospod pred-sednik, prosim, da zaslusite tudi to prič-

Naš prekrasni božični spored! PRIDE! na Bombe MONTE CARLO PRIDE!

Dnevne vesti

— Napredovanje pri pošti. Z ukazom Nj. Vel. kralja so napredovali sledeči uradniki: za svetnika IV. skupine Nikola Pavlič, za svetnika V. skupine Josip Stukelj, za upravnika V. skupine Jakob Kobe, upravnik pošte Ljubljana I; za uradnike VI. skupine: Franc Ferjančič, Ivo Kit, Valerij Majer, Ferdo Nadrag in Franc Perko; za uradnike VII. skupine pa: Stan-ko Gaberščik, Amalija Gliha, Franc Kenig in Josip Šager.

— Konkuzij in prisilne poravnave. Društvo industrijalcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 11. do inkl. 20. t. m. sledečo statistiko (števila v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): **Otvorjeni konkuziji:** v dravski banovini 1 (—), v savski (—) (2), v primorskimi 2 (—), v drinski 4 (4), v zetski 1 (—), v dunavski 5 (1), v moravski 3 (—), v vardarski 1 (—). **Otvorjene prisilne poravnave izven konkuzije:** v dravski banovini 4 (—), v savski 8 (3), v primorski 2 (—), v drinski 6 (—), v dunavski 10 (5), v vardarski 1 (—). **Odravljene konkuzije:** v dravski banovini 1 (4), v drinski (—) (4), v zetski (—), v dunavski 5 (3), v moravski 3 (—), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (1). **Odravljene prisilne poravnave izven konkuzije:** v dravski banovini 4 (1), v savski 6 (1), v drinski 4 (—), v dunavski 3 (—), v moravski 1 (—).

— O sobotni plenarni seji naše zbornice za TOI priobčuje na prvi strani obširno poročilo Jugoslovnski Ložde v današnji številki.

— Huda zima v Hrvaškem Primorju. V soboto ponoči in v nedeljo ves dan je brila na Sušaku in okolici izredno močna burja, a na vsem Hrvaškem Primorju je pritisnil hud mrz. Delta in Brajčica sta bili polna desk, ki jih je razmetavala burja. Burja je polomila več brzojavnih drogov. Nekaj sto korakov od prvih hiš na Kamenjaku je zamrznila v soboto ponoči Filipina Klepac.

— Univ. prof. dr. Aleksander Bilimović. Nauk o konjunkturah (Zbornik znanstvenih razprav, VIII. letnik, 1930–31. Ljubljana 1931, 184 strani. Cena 50 Din. Kot VIII. zvezek svoje publikacije »Zbornik znanstvenih razprav« je izdal letos profesorski zbor juridične fakultete spis dr. A. Bilimoviča, ki je posvečen aktualnemu vprašanju o konjunkturah. Spis obsega 32 paragrafov: pojem konjunktura, kavzalnoteorično in simptomatično - statusno proučevanje konjunktur, razvoj povzega nauka o konjunkturah, izbira indeksov in sestavljanje gospodarskih barometrov, razvoj matematično - statističnih metod in literature o teh metodah, etapa matematično - statističnega proučevanja konjunktur, prvotne statistične vrste in indekse številke, izračunavanje in edinstvenost sekularnih izpremenb (trends), sezonskih variacij, iregularnih funkcij, konjunkturna ali ciklična vprašanja, medsebojno razmerje med izpremenba k gospodarstevskih pojavov, funkcionalna in stohastična (korelativna) zveza, elementarna ustrojev korelacije, Pearsonov korelacijski koeficient, regresijske enačbe, parcijalna korelacija, večkratna korelacija, harmonična analiza, gospodarska diagnostika, gospodarska prognoza, konjunkturna politika. Iz te vsebine se vidi, da razmotriva avtor vsa glavna vprašanja, tločša se konjunktur in modernih metod njih proučevanja. V knjigi so navedene tudi vse poglavitnejše formule matematične statistike, ki so potrebne za praktično uporabo teh metod. Posebno pozornost obravnava pisatelj na korelativno analizo, ki se sedaj splošno rabi ne samo v ekonomski, temveč tudi v številnih drugih vedah. Knjigi je priloženih devet diagramov. Tuči za orientacijo v sobotni gospodarski krizi, ki jo avtor ne smatra za čisto konjunktarno, ampak da je zvezana z bolj globoko segajočimi strukturnimi izpremenbami povzega gospodarskega življenja, podaja spis dr. A. Bilimoviča več navodil.

— Dobave. Strojni oddelček direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave 10.000 pol smirnkovega platna; do 31. decembra t. l. pa glede dobave 200 komadov stekla za brzinomere in 600 komadov signalnih šip. Pogoji so na vpogled pri istem oddelku. — Direkcija državnega rudnika Zebulovca pri Celju sprejema do 8. januarja 1932 ponudbe glede dobave 500 m žičnih vrvi. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesant na vpogled.

— Lepa domača igra. Učiteljska knjigarna v Ljubljani ima glavno zalogo lepe, doma izdelane in vsega priznanja vredne igre, ki nam prikazujejo v krookah sestavljena tipična naša mesta Beograd, Dubrovnik, Sarajevo, Zagreb, Ljubljano in Bled. Igra je izdelana v Ljubljani in je polovico cenejša od kvalitativno enakih nemških iger. Skatle so kaširane v barvah naše trobojnice, ene rdeče, druge bele, tretje modre in imajo v vseh treh naših jezikih napis »Lepa naša domovina«. Kdor pozna take igre in veselje, ki ga imajo z njimi otroci, bo pač moral priznati, da zaslužijo založništvo vse priznanje. Igra ima veliko prednost pred sličnimi nemškimi izdelki v tem, da so slike zelo

pestre, v izredno bogatih barvah in da imajo otroci z njimi veliko veselje, ker najdejo na njih toliko lepega in zanimivega, da vedno znova privlačujejo njihovo pozornost. Igra stane 45 Din in jo starešem kot zelo primerno božično darilo za otroke prav toplo priporočamo.

— Odpovedan smučarski tečaj. Zaradi slabih snežnih razmer se smučski tečaj na Sv. Planini, ki je bil določen v božičnih praznikih, se ne bo vršil, pač pa, ako se prijavijo dovolj smučarjev, v januarju.

— Smrtna kosa. Danes je umrla v Ljubljani soproga splošno znanega gostilničarja gospa Terezija Maček. Pogreb bo jutri ob 14. iz Krojaške ulice 8. — Včeraj je umrla v Ljubljani zasebna uradnica goč Ivanka Planinšek. Pogreb bo jutri ob 14.30 iz Švabičeve ulice 15. — V Novem mestu je pa umrla v nedeljo poštna uradnica gdna. Pavla Andres, ki jo položje k večnemu počitku danes ob 15. v Novem mestu. Pokojnikom blag spomin, težko prizadetim rodbinam iskreno sožalje!

— Koča pri Triglavskih jezerih o božičnih praznikih ne bo odprta, ker se ni prijavilo zadostno število posestnikov.

— Občni zbor Kmetijske družbe v Ljubljani. Kmetijska družba bo imela v sredo 30. t. m. ob 11. v Mestnem domu v Ljubljani občni zbor.

— Sneg v Dalmaciji. V noči od nedelje na ponedeljek je zapadel v severni Dalmaciji prvi sneg. Obležal je pa samo po hribih, a še tam ga je komaj za dober centimeter.

— Dvakrat darovala kri. Fanika Klavec iz Karlovca je rešila že dva človeka s svojo krvjo, ki jo je dala na razpolago za transfuzijo.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, sicer nespremenjeno. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno, snežilo pa je v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Beogradu, Sarajevu in Skopju, iz Splita ni vremenskega poročila. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu —2,2, v Ljubljani —2,8, v Mariboru —2,9, v Beogradu —3,4, v Skopju —4,5 in v Sarajevu —4,8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 778,2 mm, temperatura je znašala —6,0.

— Samomor brezposelnega delavca. V Sremski Kamenici se je obesil 50letni brezposelni zidar Peter Podruk. Zadnje dni je pravil znanecm, da bo praznovati božič brez belca v žepu, toda z velikim borovcem. Objubo je izpolnil, ker se je obesil na borovcu.

— Če se tanje preveč razgrejejo. V Mokrem polju pri Kainu so imeli v nedeljo svašto, ki je zahtevala življenje 20-letne vauške lepoticke Boje Babič. Razigrani fantje so streljali s puškami in revolverji, pa je krogla slučajno zadela Babičeve nraštvo v glavo, da je kmalu izdihnila. Zanimivo je, da je baš Babičeva omogočila svašto, ker je pomagala ženinu, da je dobil svojo izvoljenko, ker njeni starši niso bili zadovoljni s hčerkino izbiro.

— j Oblike in klobuke kemično čisti barva, plisira in tika tovarna JOS. REICH

Iz Ljubljane

— Trgovci in gospodarska kriza! Zavrati občutne gospodarske krize in pomanjkanja gotovine je odbor gradnja trgovcev v Ljubljani soglasno sklenil pripravljati članom, da naj v bodoče prodajajo blago le proti gotovini, odnosno proti nabavi knjizic. Gremij je izdal tozadavna opozorila, ki se bodo članom razdelila, da jih razobesijo v ppslovnih prostorih. — Gremij trgovcev.

— Svetilniške stebre iz umetnega kama so postavili v soboto na frančiškanskem mostu. Stebri so po obliki v slogu balustrade, sicer pa popolnoma enaki, kakršna sta svetilnika pred vhodom Glasbene Matice. Na vsakem mostu bo 6 svetilnikov, na vsaki strani po trije, razvrščeni, ob začetku in na sruči ograje.

— j Velika kanalizacijska dela so v teku na Cankarjevem in Gallusovem nabrežju. Zgradili bodo glavni zbiralni kanal, ki je bil tod na večih krajih prekinjen. Prvotno so nameravali nadgradjevati ta kanalizacijska dela prihodnje leto, ki so jih začeli letos v zvezi z regulacijskimi deli, nedavno so se pa odločili, da jih bodo končali še to zimo. Na Gallusovem nabrežju so začeli kopati jarek pri Štiškem dvorcu, do kamor je že zgrajen stari zbiralni kanal, skopali so že otrog 20 metrov jarika, na Cankarjevem nabrežju pa približno 50 metrov.

— j Božično darilce našim mlakom. Lepa legenda in božična pesem je otroku lep dar. Tega pokloni v sredo 23. decembra ob pol 17. v bebi dvorani Uniona priznana umetnica ga. Mila Šaričeva, ki bo pripovedovala najzibanejšje božične legende. Pesmi bodo prepovedali maščici sami, pri klavirju jih bo spremljala ga. Tony Nebenführerjeva. Sprejemajo se pri-spevki za kurjavo 2 Din. — TKD Atene. — j Vokalni koncert Glasbene Matice. V ponedeljek po novem letu dne 4. januarja bo imel pevski zbor Glasbene Matice prvi koncert letošnje sezone zato je izbran poseben, svojevrsten program. Obsega celo vrsto najlepših mostih in mešanih zborov naše zborovske literature, ki so bili prvič peti na koncertih Glasbene Matice ljubljanske, dalje ima več ženskih zborov zadnje dobe in tri moderne slovenske mešane

zboze, poleg tega pa tudi 4 narodne. Zbor nastopi pod vodstvom svojega zborovodje ravnateljja Mirka Poliča. Vstopnice bodo takoj po praznikih v predprodaji v Maščični knjigarni. — Na jubilejni koncert zuega Matičnega zbora že danes opozarjamo. — j Sokolsko društvo Ljubljana IV. prosi vse brate in sestre, kateri še niso poravnali članarino za tekoče leto, da jo poravnajo do 29. t. m. v društveni pisarni na vojaškem strelišču vsak terek in petek med uradnimi urami. Vsi zamudniki se bodo črtali z novim letom! Zdravo!

— j Mestna zastavljajnica bo imela redni dražbi maja t. l. zastavljenih predmetov: za dragocenosti (zlatino), srebrnino (tld.) 7. januarja, za efekte (perilo, obleko, stroje itd.) pa 12. januarja 1932, od 15. ure dalje v uradnem prostoru na Pojanski cesti štey 15.

— j Zveza gospodinjstkih pomočnic priredil božičnico na sv. dan ob 16. v Predni ulici št. 2. Vabljeme so vse članice Zveze in po njih vpeljane znanke. Prireditve v obilnem številu. Petja ne bo manjkalo. — Na pftaznik 26. in v nedeljo 27. t. m. ob pol 17. bo predavala ga. prof. Premru o stanovski zavednosti. P. n. gospodinjstka pripravocemo, da, ko zbirajo božična darila za svoje pridne pomočnice, ne pozabljajo, da je med drugimi zelo primerno božično ali novoletno darilo, ako zanjo poravnajo emotivno naročnino za list Gospodinjstka pomočnica. Naroča se v trgovini ge. Darinka Vdovci, Gradšče št. 2. Ob nedeljah popoldne v poselekem shajališču, Prečna ulica št. 2. Celoletna naročnina je 12 Din. Poštni ček št. 13.748.

— j Dobava mesa za mestno zavetišče za onemogle. Mestna občina Ljubljanska potrebuje za zavetišče za onemogle v Japljevi ulici št. 2 za leto 1932 15.000 kg govejega mesa in 2 do 3000 kg mesnih izdelkov. Ponudbe je vložiti v zaprti kuverti z navodbo cene in nadpisom: »Ponudbe za dobavo mesa in mesnih izdelkov za zavetišče za onemogle v Ljubljani, Japljeva ulica št. 2 za leto 1932« do 28. t. m. ob 11. uri popoldne pri upravi zavetišča na mestnem magistratu saba št. 43-11. Isti dan se bo vršilo komisijsko odpiranje kovert. Posodbi se dobe med uradnimi urami pri navedeni upravi zavetišča proti povračilu pristojbine 5 Din.

— j Elitni družabni plesni tečaj v Kazini je jutri in vsako sredo ob 20. Poak »Rumbe«. Novi člani in vpeljani gostje vabljjeni. Vodstvo gosp. Jenko. 703n

— j Trvdka klavirjev in glasbil Alfou Breznik je sedaj na Aleksandrovi cesti 7

Matična knjigarna LJUBLJANA — Kongresni trg MUZIKALJE VSEH VRST

„Slovenski Narod“ je edini list,

ki izide še

popoldne pred svetim večerom, nato bo pa božična številka našega lista

TRI DNI

v rokah tisočih in tisočih citateljev po deželi, zlasti pa

v vsaki hiši v Ljubljani.

Kdor hoče opozoriti še

zadnji trenutek

obcinstvo na svoje podjetje, bo gotovo in-serial v

»SLOVENSKEM NARODU«

ki objavlja najučinkovitejše oglaše tudi po najnižjih cenah.

Iz Celja

— j Sestanek našega obrtništva. Na Stefanovu, v soboto 26. t. m. ob 20. se bo vršil v salonu hotela »Hubertus« v Gosposki ulici prijateljski sestanek celjskega in okoliškega obrtništva, na kar se vsi obrtniki z družinami vred opozarjajo.

— j Nedeljski sport v Celju. V nedeljo popoldne se je vršila na Glazijli prijateljska nogometna tekma med ASK Primorjem iz Ljubljane in SK Celcem. Tekma se je končala neodločno z rezultatom 2 : 2 (polčas 1 : 0). Sodil je zadovoljivo gosp. Ochs iz Celja. V prvem polčasu so bili deloma v premoči Primorjani, kmalu pa so se domačini, ki so postali s sistematičnim treningom res izborno moštvo, osvestili in zaigrali res lepo igro, kot je že zlepla nismo videli v Celju.

— j SK Olimp v Gaberju je dobil brezplačno v našem salonu gostilne »Pri Jugoslovancu« od lastnika g. Permozerja, znanega gostilničarja in mesarskega mojstra v Gaberju. Odslej se bodo vršili v lokalu redni sestanki članov. Klub bo ustanovil posebno težko - atletsko sekcijo, v katero naj se prijavijo vsi oni, ki žele sodelovati v rokoborbi oziroma v težki atletiki. Klub se g. Permozerju za brezplačno odstopitev lokala iskreno zahvaljuje.

— j Gregorčičeva proslava v Celju. Celjsko pevsko društvo nastopi na Gregorčičevi akademiji, ki se bo vršila v soboto 16. januarja, z mešanim zborom. Pevski zbor CPD bo nastudiral popolnoma nove pesmi, ki v Celju še niso bile izvajane. Strogo obvezne vaje se bodo vršile v naslednjem redu: dravi ob 20. bo vaja za ženski zbor, jutri 23. t. m. pa za moški zbor ob pol 20. Prva vaja za mešani zbor pa bo v petek 8. januarja.

Radiooprogram

Petek, 25. decembra.

10: Prenos cerkvene glasbe iz stolne cerkve; 11: Radio kvartet (gg. prof. Jeraj, Brvančič, Feršič, Eržen); 12: Čas, poročila, plošče; 15:15: Dekliška ura: Ne tako, kot vse druge (gdč. Lebar); 15:45: Duet ctre in kitara (g. Mezzolani, Zajc, Matzele); 16:30: Ch. Dickens: Božična povest, recitacija; 17:30: Prenos z razstave kanarčkov, pevcev vrvicev; 20: Pevski koncert Sattnerjevega zbora; 20:45: Vijoliški koncert ge. Fanike Brandlove; 21:45: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Spomini „hčerke“ cesarice Elizabete

Detje pozne ljubezni 60 letnega cesarja Franca Jožefa I. do lastne soproge?

V knjiznici generala Rudolfa grofa Lavaux-Brecanta, živečega na Dunaju, nahajamo poleg drugih zanimivosti tudi spomine grofice Zanardi-Landi, ki biva sedaj v Angliji. Gre za obsežen zvezek, vezan v modro usnje z lepim tiskom na najfinejšem papirju. V knjigi je mnogo fotografij, mišljenih večinoma kot dokumenti. Ta knjiga je posebnost ne le po svojih vsebini, temveč tudi po zanimanju, ki jo je z njim sprejela konservativna Anglija. Angleške oblasti so namreč to knjigo prepovedale. Tudi na Dunaju ni bilo v prodaji mnogo izvodov in tako je ostalo zdaj le nekaj izvodov teh čudnih spominov.

Grofica Zanardi-Landi se je pisala kot dekle Lili Kaiser. Bila je hčerka dunajskega trgovca s preprogami. Morda so bile baš preproge kot nekakšna vez z orijentom krive, da ljudje niso imenovali Kaiserja drugače, kakor »kitajski cesar«. In morda je dalo to njegovi hčerki neposredno pobudo, da je začela dvomiti o svojem legitimnem poreklu in zadrževati, da je bila njena mati visokega rodu. Mnogi, ki so v mladih letih občevali z Lili Kaiserjevo, trdijo, da so poznali trgovčeve hčerko že takrat splošno pod imenom »cesarica Elizabeta«.

Morda je to zmešalo mladi Lili glavo, da se je pozneje začela izdajati za hčerko bivše avstrijske cesarice Elizabete. Podobna ji pa sploh ni bila, kajti bila je plavalosa in skoraj bolj široka kakor visoka. Na fotografijah jo

je pa znal izkušeni spretni retušer tako olupšati in otesati, da bi se neizkušeno oko nehote ustavilo nad njo in jo začelo primerjati s cesarico Elizabeto, a morda bi našlo med njima celo veliko slinčnost.

Zanimivo je, da smatra Lili Kaiserjeva za svojega očeta enkrat znanega, tragično umrlega romantičnega blaznega bavarskega kralja Ludvika II., drugič zopet zatrjuje, da je bil njen oče sam cesar Franc Jožef I. In tej trditvi dodaje zelo romantično pripovedovanje. Kakor znano, je prišlo v poznejših letih med cesarjem Francem Jožefom in cesarico Elizabeto do popolnega razkola. Cesarica, duševno popolnoma odvrnjena od svojega moža, je našla sama cesarju igralko Schrottovo in mu jo privedla kot ljubico. Od tistega časa je živela Elizabeta več v inozemstvu, kakor doma, da se je vsaj na zunaj nekoliko razvedrila in lažje prenašala bridko usodo. Največ utehe in razvedrila ji je nudilo potovanje po svetu.

Lili Kaiser pa zatrjuje, da to ni res. Med cesarskima zakoncema, ki ju je vezala na stara leta samo še forma, je prišlo baie do tajnega sestanka na nekem gradu v Normandiji. Lili ima sliko tega gradu, ki se je v njem 60-letni Franc Jožef baie nenadoma zopet ogledal za Elizabeto. Sad te trenutne ljubezni naj bi bila Lili Kaiserjeva. To je roman grofa Zanardi-Landi, več kakor življenjski roman, fantazija, ki najbrž nima nobene resnične podlage.

Profesor Samojlovič zopet v Moskvi

Med največje junake polarnih krajev bo morala zgodovina priti znatnega ruskega profesorja Samojloviča, ki bi brez njega italijanski general Nobile s svojimi spremljevalci nikoli več ne videl domovine. Te dni se je vrnil prof. Samojlovič s svojega potovanja po inozemstvu v Moskvo. Med drugim se je mudil tudi v Parizu, kjer se je udeležil mednarodnega zemljepisnega kongresa. Posetil je Nemčijo, Českoslovaško, Švicno, Poljsko, Litvo in Latvijo, kjer je predaval o svojih polarnih ekspedicijah.

V pogovoru z moskovskimi novinarji je prof. Samojlovič izjavil, da gospodarska kriza v zapadni Evropi zelo nepovoljno vpliva na znanstveno delo. Mnogi učenjaki v Nemčiji in Skandinaviji se ne bodo mogli udeležiti mednarodnega polarnega leta, ker jim gmojne razmere ne dovoljujejo. Glede na kritičen gospodarski položaj postaja problematičen tudi nameravani drugi polet Zeppelina v arktične kraje. Zdaj je na vrsti vprašanje nove polarne ekspedicije na ledolomilcu »Krasinu«.

Bela vrana med bankami

V Chicagu je bila banka, ki je morala siliti svoje vlagatelje, da so prišli po denar. Ta bela vrana med bankami je bila Safety State Bank, ki je zaprla svoja vrata 28. oktobra. Predno je pa ustavila poslovanje, je pisala vsem 3500 vlagateljem, naj pridejo po svoj denar. In čudno, zgodilo se je, kar se v takih primerih menda nikoli ne zgodi, da se vlagateljem z dviganjem vlog ni prav nič mudilo. Tako so namreč zaupali banki, da kar verjeti niso hoteli, da je zašla v kritičen položaj.

Toda banki se navzlic temu ni izplačalo nadaljevati poslovanja, ker so bili njeni vlagatelji delavci, ki so bili izgubili svoja mesta in so začeli dvigati skromne prihranke, dokler ni ostalo v banki samo še 100.000 dolarjev. Zato je uprava banke sklenila pozvati jih, naj dvignejo še teh 100.000. To se sliši zdaj kot pravljica. Nekaterim vlagateljem so morali ponovno zabčiti, da morajo dvigniti svoje vloge, ker bo banka kmalu zaprta. Lastnik banke je korakal ponosno dvignjene glave po mestu in nihče ga ni zmerjal, temveč nasprotno, mnogim vlagateljem so priletele celo solze v oči, ker jim je bilo žal, da je propadla tako imenitna banka.

Tragedija ruskega emigranta

Ruski letalski častnik Fialko je padel leta 1918 iz zravnih višav in obležal s petimi ranami nekje za ojsičem. Vsi so mislili, da se je ubil, toda bil je rešen in po revoluciji je pribežal v Francijo, kjer je bil zaposlen najprej kot tovarniški delavec, pozneje je pa postal šofer, kakor mnogi ruski emigranti, ki jih v Parizu kar mrgoli. Žena je prispela na zimo l. 1923 iz Rusije z njim in začela deliti bridko usodo emigrantov. Predno je pa prispela, se je moč seznanil v azilu ruskih častnikov v St. Cloudu z ruskim častnikom Dorsterjem. Stanovala sta skupaj tudi po prihodu Fialkove žene. Nekaj časa so se dobro razumeli, potem se je pa prijateljstvo razdrilo. Zakonca Fialko sta se preselila v Meudon pri Parizu, Dorster je pa ostal v Parizu. Kmalu se je pa tudi Dorster presellil v Meudon in prijateljstvo se je obnovilo.

Toda Fialko je začel sumničiti svojega prijatelja, da ima ljubavno razmerje z njegovo ženo. Čez nekaj tednov se je Dorster presellil nazaj v Pariz, toda Fialkova žena se je začela voziti za njim in sicer vedno le v moževi odsotnosti. Ko je moč to zvedel, je zahteval od žene, naj razmerje z Dorsterjem prekine. Izpogovoril je resno besedo tudi z Dorsterjem, toda vse je bilo zaman. Nekega dne ga je žena kar zapustila in se preselila k Dorsterju. Fialko, ki tega udarca ni mogel prebleti, je streljal dvakrat na Dorsterja in ga smrtno ranil. Potem si je pognal kroglo v glavo, toda umrl ni, temveč je samo oslepel. Te dni se je zagovarjal pred pariškim sodiščem, ki ga je oprostilo.

Danes in jutri nepreklicno zadnjikrat!

TRNJEVA ŽIVLJENJSKA POT CESARICE ELIZABETE OD NJENE POROKE S CESARJEM FRANCOM JOZEFOM I. PREKO GLOBKE TRAGEDIJE PRESTOLONASLEDNIKA RUDOLFA V MAYERLINGU DO KRVAVE SMRTI V ZENEVI!

Predstave ob 4., 8. in 9 1/2 zvečer. Najnovejši FOXOV ZVOČNI TEDNIK

Elitni kino Matica

Čudni klubi

V Ameriki kmalu ne bodo več vedeli, kakšne klube naj še ustanavljajo. Imajo jih že toliko, da menda ni več prismođarije, ki bi ne bila zastopana v tem ali onem klubu. Med drugim imajo tudi klub lažnjivev. Kdor hoče postati član tega kluba, mora dokazati, da je nekoga pošteno nalagal. Čim večji lažnjivec je član, tem večji ugled uživa v klubu. Mnogi seveda lažejo, da so svoje znanice pošteno nalagali, čeprav jih v resnici niso, samo da postanejo člani kluba. Klub prireja sestanke, kjer člani kar tekmujejo v lažeh. Kdor odnese palmo večera, ga izvolijo za predsednika.

V Ameriki imajo tudi klub najgrših. Čudno je, da ima mnogo članov ženskega spola, čeprav ženske nočejo priznati, da so lahko tudi grde. V ta klub ne sprejemajo samo ljudi, ki so grdi na prvi pogled, član ima lahko tudi hibo, ki se mu na zunaj ne pozna. Klub so ustanovile ženske, in sicer v prepričanju, da je grd človek inteligentnejši od lepega. Baie gresta prebrisanost in duhovitost roko v roki z grdo zunanostjo. Tudi članice kluba si prizadevajo čimbolj razviti svoje duševne lastnosti in v ta namen imajo vsakdanji žiznico.

Emile Gaboriau:

Vampirji velemesta

Roman

— Stražijo me!... je zajecjal Andre.
 — Seveda... neki La Candele, bogine, zelo spreten dečko... menda je najboljši pariški vohun. Se čudite?
 — Da, zelo, mislil sem, domneval sem...
 Gospod z očali se je zasmejal.
 — Mislili ste, da se je vam posrečilo speljati vohune na krivo sled. To sem spoznal davi, ko sem vas videl tako preoblečenega. Naresničje je pa hotela, da je vas La Candele spoznal. Mnogo mi je bilo ležeče na tem, da bi se lahko

115 nemoteno pomenil z vami. Poslal sem toraj Palota, enega svojih najspretnejših agentov, da izzove pretep z vami. dva redarja pa, da bi vas aretirala. In zdaj sedite tu ne da bi mogli kdo slutiti, da sva skupaj... Tako, zdaj se pa pomniva.
 Andre se je vedno bolj čudil.
 — Poznam vas, kakor vidite, — je nadaljeval gospod z očali. — Jean Lantier, vaš šef, ki je vas sprejel pred enajstimi leti na dan vašega prihoda v Pariz, ko ste bili pobegnili iz najdenišnice v Vendome, trdi, da jamči za vas s svojo glavo. Dr. Lorilleux, nje, ov zet, trdi, da ne pozna plemenitejšega značaja, večjega poguma in vzornije poštenosti kakor je vaša.
 — Gospod! — je zajecjal mladi slikar v zadregi — prav zares ne vem...
 — Dovolite, da povem do konca. Gandelu bi vam zaupal vse svoje premoženje brez potrdila in vsi vaši to-

varši z Vignolom na čelu vas cenijo. Toliko o vaši moralni strani. Kar se pa tiče vaše bodočnosti, sta mi izjavila dva odlična slikarja, ki ju ne bom imenoval, da stopite nekake dne med mostre francoske šole. Zdaj vam nese slikarstvo z ornamentiko petnajst frankov na dan. Sem dobro poučen?
 — Da, — je odgovoril Andre prese-nečeno, — da.
 Gospod z zlatimi očali se je smehljajal.
 — Pred dvema dnevnoma sem našel o vas prvič, zdaj pa imam vaš življenjepis v žepu. Zvedel sem, da ste se predvčeršnjim izprehajali z Gastonom, da ste se peljali v kočiji z baronom Breuhl-Faverlayem, da je bil La Candele skrit za to kočijo... To so dejstva. Toda...
 Obmolknil je in se vprašujoče ozri na Andrea.
 In preračunano počasi je nadaljeval:

— Niso mi pa mogli povedati, čemu ste zasledovali Vermineta, zakaj ste stali na straži pred hišo posredovalca Mascarota in končno zakaj se preoblekli v capina, da bi lažje sledili vrlemu markizu de Croisenoisu. Zato sem se zanesel na vas, da mi vse to pojasnite.
 Andre je pod srepim pogledom gospoda z zlatimi očali kar mencial na stolu.
 — Ne morem, gospod, — je jecjal, — ne morem.
 — Ah!
 — To je tajna, gospod...
 — Seveda.
 — Tajna... ki ni moja in če bi jo vam izdal, da celo če bi vam le namignil kaj o nji, bi ravnal zelo grdo.
 Mož z zlatimi očali se je nasmehnil, toda Andre njegovega smehljaja ni opazil.
 — Ničesar mi nečete zaupati, — je nadaljeval, — torej bom govoril. De-

jal sem vam že, kako točne informacije imam; imam pa tudi svoje domneve. Da, mislim, da mi je znano skoraj vse in sami se boste prepričali, kaj vse sluttim in domnevam. Čemu zasledujete markiza de Croisenoisu? Ker imate nekaj proti njemu. Kaj? Mar tiči vzrok v tem, da ustanavlja rudokopno družbo? Ne. Ali ga zasledujete, ker se namerava oženiti z bogato dedinjo, hčerko grofa de Mussidana. Dobro... Zdaj ste pa malo zardeli.
 In res, Andre je bil rdeč kot kuhan rak.
 — Recimo torej, — je nadaljeval mož z zlatimi očali, — da hočete preprečiti to zakonsko zvezo. S kakšnim namenom? Morda ljubite grofovo hčerko, ste prepričani, da vas tudi ona ljubi? Da. To je pa že razlog, toda pojasnili mi še niste, zakaj se preoblečate. Tu mora biti nekaj drugega. A kaj?

Solidno in poceni
kupite
božična darila
kakor tudi perilo, potrebščine za turiste in potovanja le pri tvrdki
Ivan Samec
Mestni trg 21

CVICEK
temen in svetel znamenitega Malečkova vrha na dom za praznike liter Din 12.—, Istotako bela završka vina. Zakonito garantirano glede izvora, kakor kvalitete vina. — Gostilna Tomšič, Sentačkobski trg. 3563

BRIVSKI IN FRIZERSKI SALON
lepo opremljen, na prometnem kraju v centru mesta naprodaj. Dopise na frizerski salon Corzo, Zagreb, Primorska ulica. 3552

Dalmatinska vina

Za božične praznike si preskrbite, kjer ste najbolj sigurni radi dobre kvalitete. — Čez ulico Din 1— popusta od 25. decembra t. i. do 11. januarja 1932. — Za vse postne dneve sveže pošiljke morskih rib. Za vse praznike pečeni purani in razna jedila po znižani ceni.

DOMAČ STARI VERMOUT
v gostilni »TRATNIK«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 25 in v gostilni »PRIMORJE«, Ljubljana, Medvedova ulica.
Cenji občinstvu se priporoča
Ivo Sunara

„DAM“
Ljubljana, Aleksandrova cesta 4. Telefon 2508

si preskrbite za praznike

DALMATINSKE FIGE
prvovrstne razpošiljam na dom 5 kg za 45 Din in figovo marmelado 5 kg za 65 Din po povzetju. Za večje količine znaten popust. — Petar Vrsalović, pošta Selce na otoku Braču. 3553

IA NAMOCENO POLENOVKO
izbiri namiznega sadja, pristni španski Malaga, Cinzano Vermouth, štajersko vino, kraški teran na kozarce ter druge delikatese nudi — delikatesna in specerijska trgovina Kovačič, Miklošičeva cesta 32. 3558

Modroce
otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

IGNACIJ NAROB
Ljubljana, Gosposvetska cesta št 16 (pri Levu) 114/L

Ščetke
raznovrstna omela, žimnate metle, čopci i. t. d. — izdeluje najceneje

Hinko Šimenc
KONGRESNI TRG ŠTEV. 8 (poleg kino Matice)

Umrla nam je naša nadvse ljubljena hčerka in sestra, gosposodična

Ivanka Planinšek
zasebna uradnica,
v ponedeljek, 21. decembra 1931, preminila s sv. zakramenti za umirajočo.
Pogreb drage nam pokojnice bo v sredo 23. decembra 1931 ob 1/3 popoldne od doma žalosti, Svabičeva ulica 15, na pokopališču k Sv. Križu.
LJUBLJANA, dne 22. decembra 1931.
Ignacija in Ivana Planinšek, stari. — Stanko, brat.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Bog je v svoji neskončni milosti odrešil trpljenja ter pozval k Sebi našo predobro soprogo, mamico, staro mamico, gospo

Terezijo Maček

Pogreb predrage pokojnice bo v sredo, dne 23. decembra 1931 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Krojaška ul. 8, na pokopališču k Sv. Križu.
Maše zadržnice se bodo brale v več cerkvah.
V Ljubljani, dne 22. decembra 1931.
Žalujejo rodbrine:
MAČEK, ŽELEZNIK, LAUTER IN OSTALI SORODNIKI.

DNEVNO SVEŽE PRAZENA
MOTOH KAVA

LJUBLJANA
VODNIKOV TRG ŠT. 5

Naznanilo otvoritve!

V Prešernovi ulici poleg konfekcije »Elite« otvoriva v sredo dne 23. decembra t. i.

moderni frizerski salon za dame in gospode

v katerem bova izvrševala tudi ondulacijo, masažo in manikuro.
Prosiva za obilen obisk
Stane in Tinka Rakar
LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 7

TRGOVSKEGA UCENCA močnega, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo sprejme takoj v trgovino J. Razboršek, Trbovlje. 3554

PRESKRIBITE SI ZA ZIMO predpečnike in štedilne grelece pri Franc Kosmač, Ljubljana, Jeranova ulica 5. 113/L

Božična in novoletna odprodaja!

Za vsako ceno si lahko nabavite vse vrste damske klobuke, kakor:

555 baret	prej Din 19.—	sedaj Din 13.—
222 >	> 24.—	> 16.—
444 >	> 24.—	> 17.—
333 >	> 28.—	> 23.—
666 >	> 35.—	> 19.—
77 ženiļa baret	> 65.—	> 49.—
777 baret	> 44.—	> 39.—
888 damskih klobukov	po Din 49.—, 59.—, 69.—, 79.— ter	
499 raznovrstnih svilenih šalov (beli, sivi, drap),	prej Din 135.—, sedaj Din 99.—	

Velika izbira kožuhovine
vsake vrste 20—40 % popusta do 15. januarja leta 1932. — Ne zamudite ugodne prilike ter jo izkoristite!

Se priporoča
IVANKA ŠMALC, LJUBLJANA, MARIJIN TRG ŠT. 1

BOŽIČNI NAKUP

PRAKTIČNA IN OSEBNA DARILA

Nogavice otroške	od Din 4.— naprej	Rokavice moške	Din 15.—	Ženske snežke brez baržuna	Din 65.—
Nogavice damske	Din 7,50, 9.—, 12.—	Srajce	Din 29.—, 35.—, 39.—	Copate otroške	Din 25.—
Rokavice damske	od Din 15.— naprej	Robci	Din 1,50, 2,50, 3.—	Copate ženske	Din 38.— 42.—
Jopice otroške	od Din 30.— naprej			Copate moške	Din 46.—
Majice moške ali damske	od Din 24.— naprej			Gamaše	Din 24.—
Trike spodnje perilo komad	od Din 24.— naprej	Cevlji otroški	Din 25.—	Plašči damski	Din 300.—
Volnene jopice otroške	Din 30.—	Cevlji ženski nizki, z zaponko	Din 100.—	Plašči damski s plišom	Din 340.—
Volnene jopice damske	Din 75.—	Cevlji moški, črni visoki	Din 150.—	Pizame moške	Din 190.—
Nogavice moške	Din 4.—, 5.—, 6,50, 9.—	Galoše moške	Din 68.—		
		Ženske snežke z baržunom	Din 75.—		

Nekaj izmed 1000 ljubkih malenkosti

Nastavki iz kina srebra	od Din 30.— naprej	Skodelica za kompot iz stekla	Din 3.—	Vaze	od Din 8 naprej
Zardineri iz kina srebra	od Din 32.— naprej	Vaze iz stekla	Din 5.—, 5,50, 6,50, 8.—	Ogledala za britje s čopičem	Din 12.—
Košarice iz kina srebra	od Din 30.— naprej	Pepelniki iz stekla	Din 9,50	Ročne torbice otroške	Din 7.—, 9.—, 12.—, 14.—
Zilice in vilice iz kina srebra komad	Din 11,50	Doze za maslo iz stekla	Din 11.—	Ročne torbice damske	Din 27.—, 30.—, 34.—, 42.—
Noži iz kina srebra komad	Din 19,25	Doze za sladkor iz stekla		Ročne torbice damske usnjate	Din 50.—, 65.—
Kavne žličke iz kina srebra komad	Din 5,50			Manikir kasete	Din 25.—, 30.—
Kročnik za torte iz stekla	Din 13.—	Skodelice za črno kavo	Din 4,50	Kovčegi	Din 14.—, 18.—, 22.—
Mali kročniki iz stekla	Din 3.—	Skodelice za belo kavo	Din 7,50	Česalne garniture	Din 50.—, 60.—
Skleda za kompot iz stekla	Din 13.—	Skodelice za čaj			

Obilo vsakovrstnih najcenejših igrač v priznani specialni izbiri!

ANTON KRISPER, LJUBLJANA

MESTNI TRG 26 Izrezati in pri nakupu predložiti. STRITARJEVA 1-3

Urednik Josip Zupančič. — Za Narodno tiskarno Fran Jezerski. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.